

Sociālā uzņēmējdarbība – jauna politikas iniciatīva Latvijā

05.06.2014.

LATVIJAS REPUBLIKAS
LABKLĀJĪBAS MINISTRIJA
MINISTRY OF WELFARE
OF THE REPUBLIC OF LATVIA

Sociālās uzņēmējdarbības attīstība/pamatojums

- Risinājumi tiek izstrādāti, pamatojoties uz **valdības rīcības plānā** noteiktajiem pasākumiem.
- **Latvijas Nacionālajā attīstības plānā 2014. – 2020. gadam** noteiktie uzdevumi paredz sabiedrības iesaisti sociālo problēmu risināšanā, sekmējot sociālo uzņēmumu izveidi un darbību.

Darba grupa (1)

- **2013. gada 24. maijā** LM tika izveidota darba grupa ar iekļaujošas sociālās uzņēmējdarbības attīstību saistīto jautājumu risināšanai.
- Darba grupai, balstoties uz esošās situācijas sociālās uzņēmējdarbības jomā izvērtējumu un izstrādātajiem priekšlikumiem optimālai un uz iekļaujošu izaugsmi vērstai sociālās uzņēmējdarbības attīstībai Latvijā, līdz **2014.gada 1.septembrim** jāgatavo normatīvā akta projekts par sociālās uzņēmējdarbības tiesisko regulējumu.

Darba grupa (2)

- Kopš izveidošanas 2013. gada maijā, LM notikušas **5 darba grupas sanāksmes**, kā arī informatīvais seminārs par sociālo uzņēmējdarbību.
- LM darba grupā ir iesaistīti ~ **30 cilvēki**.
- Darba grupa ietver gan nozaru ministriju pārstāvjus, gan nevalstiskā sektora ekspertus ar pieredzi sociālās uzņēmējdarbības jomā un arī pašus sociālos uzņēmējus un pētniekus.

Situācija Latvijā (1)

Normatīvie akti:

- šobrīd nepievēršas sociālās uzņēmējdarbības jautājumiem;
- neparedz kritērijus vai to kopumu sociālā uzņēmuma īpaša statusa iegūšanai;
- nav noteikta institucionālā atbildība;
- kā arī valsts vai pašvaldību sniegtā atbalsta mehānismi;
- atpazīstamības jautājumi.

Situācija Latvijā (2)

- Patlaban sociālās uzņēmējdarbības veicēji var reģistrēties komersanta statusā vai pieļautajā apjomā veikt pielīdzināmas darbības nevalstiskas organizācijas statusā.
- Lai arī pastāv vairākas juridiskās formas izvēles, tomēr neviena no tām nav izdevīga un pilnībā piemērota sociālo uzņēmumu vai ilgtspējīgas sociālās uzņēmējdarbības vides attīstībai.
- Sociālie uzņēmumi piemērojas apstākļiem un izvēlas tādas darbības formas, kas vislabāk ļauj īstenot to darbības mērķus.

Situācija Latvijā (3)

- Vēlamais tiesiskā risinājuma variants Latvijā ir **jauns normatīvais akts** sociālās uzņēmējdarbības regulējumam.
- Komersants varēs iegūt īpašu sociālā uzņēmuma statusu tikai tad, ja atbildīs noteiktu **kritēriju kopumam**:
 - ✓ sociāls mērķis, kopējs labums sabiedrībai;
 - ✓ peļņa tiek reinvestēta šī mērķa sasniegšanai, darbojas tirgū;
 - ✓ darbinieku/pakalpojumu lietotāju grupu iesaiste pārvaldē.
- Potenciāls jaunu sociālo uzņēmumu izveidei - galvenokārt NVO, sabiedriska labuma darbības, uzņēmējdarbības uzsācēji.

Atbalsta sistēmas veidošanas uzsākšana

1. Nodokļu jautājumi (UIN, NIN).
2. Atbildīgā iestāde - reģistrs (vienlaikus informācijas centrs, zināšanu glabātuve).
3. ESF/ERAF:
 - Nākamajā ES fondu plānošanas periodā no ESF (*7.4.1. palielināt nelabvēlīgākā situācijā esošu bezdarbnieku iekļaušanos darba tirgū, kā arī diskriminācijas riskiem pakļauto iedzīvotāju integrāciju sabiedrībā un darba tirgū*) plānots atbalsts arī sociālās uzņēmējdarbības izveidei un attīstībai (īstenošanai) ar uzsvaru uz nodarbinātību un algotu darba vietu veidošanos konkrētās teritorijās.
4. Atzīšana un atpazīstamība.
5. Pieeja finansējumam.
6. Ziedojumi, granti, dāvinājumi, aizdevumi, galvojumi, iespējamās priekšrocības publiskos iepirkumos.

Ieguldījums

Sociālie uzņēmumi sniedz ieguldījumu:

- Sabiedrībai būtisku problēmu risināšanā (arī jaunas pieejas)
- Sociālā kapitāla stiprināšanā
- Kvalitatīvu darba vietu veidošanā
- Reģionu attīstībā
- Sociālajā iekļaušanā, izklūšanā no nabadzības
- Padara daudzveidīgāku sociālo pakalpojumu piedāvājumu

Koncepcijas projekts

- Turpmāk plānota koncepcijas projekta otrreizējā **starpministriju saskaņošana**.
- Līdz **2014. gada 1. decembrim** jā sagatavo normatīvā akta projekts par sociālās uzņēmējdarbības tiesisko regulējumu Latvijā.

Paldies!

LATVIJAS REPUBLIKAS
LABKLĀJĪBAS MINISTRIJA
MINISTRY OF WELFARE
OF THE REPUBLIC OF LATVIA